

стабилном мосту, окружено од свих области. (Остале ће покорно кренути у „Hotel de Ville“ гдје ће се часницима, по руском обичају, понудити хлеб и со. Велики банкет ће се приредити или прије подне, или на вечер. Свечаности одбора појединих предграђа приредити ће прије подне разне забаве у свим грађанским дјеловима.

Ради се и о том, да се даде свечана представа у „Grand Theatre“. Разматра некога бруселског казалишта понудило је тулонском властима да ће доћи са својим друштвом да прикажу руску драму „Михаил Строгов.“ — Тулонска трговачка комора исто је тако закључила, да ће допринијети од својих средстава, за свечани дочек.

Што се тиче морнарице, поморска је префектура саставила овај програм: Сви расположиви бродови саставиће се у луци под заповједнишвом под admirala Вовсулди, који ће дана 1 окт. примити заповједништво над бродовима. Оружје складиште и неговне околне зграде, заповједништво и сина адмирала, што су подређена поморској области, биће сјајно накинђена, како у спољашности, тако и у унутрашњости, јер ће из руски часници све редом посјетити. Оклопача „Formidable“ изабрана је, да иде у сусрет руском бродову, да министром морнарице и његовим штабом, за министром предједничком Дипломе и свим министрима, који ће бити наложни у Тулону. На вечер ће бити електрично осветљење утврда и батерија и пијесне дуче. (Осталих потајности да дочек још се чекају посебна улутства од министра морнарице.

Коначно се спремају разна друштва, да допринесу, колико је могуће, за свечани дочек. Тако су, на примјор, друштво бораца од г. 1870—71 и друштво старијих подчасника отворила велику јавну субскрипцију, у сврху, да могу лично учествовати прости морнаре и подчаснике руског бродовла. Друштва су одлучила, да редом погосте укупно особље бродова и да се свему на част приредје табане, пучи, банкети, јавно играње и т. д.

Из Марселе јављају: За случај да руско бродовла не би посјетили Марсалу, како то жели генерално вијешће доњо-алпског департамента и градско властима, мер ће предложити, да властима кориситивно присуствују свечаностима у Тулону.

Да се Париз о највећим одушевљењем спрема за што сјајнији дочек руских гости, по треба ми напоменути. Главног француског синдикала, Жинлет Адам, позваће путем поштом го-спође Француске, да дарују који снос мајама, вјорима, острима и су-пругама руских морнара. Овај би се имао састојати од угле прибодаче (броша), направљене од поточница, са матицом: „Kronstadt-Tulon“. У ту ће се сврху свуда основати госпођински одбора; чланови одбора носити ће на грудима китице од поточница све до одласка руских морнара.

Давас долази у Париз француски посланик у Петрограду, гроф Монтебело, да влади приноси потајности, што су их споразумно установили руско министарство морнарице и немачки уред, о доласку руског бродовла, као што и о трајању његова боравка. У савјешкој напачи живи се ради, да се уреду велике дворане до доласка руских морнара у Париз.

Осврћући се на свечаности, што се спремају на чест руском бродову, „Journal des Debats“ пише: „Оне ће свечаности имати свеним мирољубив значај. Јесу ли у Јевропи дивје воље, које су пружиле толико доказа своје мирољубивости, то су заиста Русија и Француска. Други нека слободно кажу, да су недопусли; не знамо, да ли је Италија сасвим; Немачка не пропушта ни једне прилике, а да не истакне, да ништа више не жели. Основана Аустрија нико не сумња. Русија и Француска напруга могу би имати повода, да буду пољубољубиве. Ни чује ли их ко, да се оне приту-

жују? Показују ли оне и најмању зловољу, успркос познатином обави-према њима? Не сила ли их на ору-жана иницијатива илзлових сујода? Не има ли ово друштво чисто дее-заним зајачај? На сва ова питања већ је одговорила Јевропа. Тулонско свечаности неће никому проијети, али ће равнотежити наши срца ујеренем, да ми не стојимо оклањени у свијету, и да ми такођер имадемо пријатеља. „Тешко ономому!“ вели ен. немом“.

„Нард“, подслужбено гласило руског немачког уреда, жели, да ће се тулонским свечаностима показати, да мир и јевропско размишљење не зависи само од Вилниа II: оне ће одговорити на пошту и гоноре немачког адмирала; ријечју: Тулон је одговор на Мен.

„Петербуршкија Вјестница“ че-ститају Карноту на његовој најјор, да лично поведе руско бродовла код његова доласка у Тулон. Карнот ужива у Русији ријетку популарност као савршен главар пријатељске али-ети и као најзнаменитији преставник оного смјери, који се већ год. 1891 показао као кронштатског саставка, а сада ће се с нова потврдити поје-том руског ратног бродовла. За то ће руски морнари, као што и руско јавно мњење, искрено и весело по-дравити овај особити знак нације; јер још ни ко властан говорити у име Француске, то је Карнот. II град Париз жели, да учествује код до-чека руске морнарице, па је позвао штом руске ескадре у француски главни град. Како ће скршити ова свечаност и како ће се „nghi et orgi“ показати хармонија између Француске и Русије, не би да то нашко ријечи?

„Петербуршкија Газета“ подеје-ћава на кронштатски саставка, који је својом пажњом једнак посјету руског бродовла у Тулону: „Је ли у прином смислу хисторички догађај кронштатског саставка у цијелом свијету узбудно тако значајан, не-забораван дојам, онда неће бити од ма-ње важности ни предстојећи посјет руског бродовла, што по у име ав-јеле Русије допосе пријатељској Фран-цуској искрено похвалиће. Тулонски ће догађај доказати, да је руско фран-цуско пријатељство узвишено над свим странацким струјама. Француска је за-дуже дивје године преживјела из-нутарних криза, по ови изтарни до-гађаји нијесу потресли хисторички смје-ром наше политике Француске. За-то се смјело може тврдити, да је начело француско-руског обзирења узвишено над свим странацама, да је ушло у кра францускога и руског живота; ријечју: мисао француско-ру-ског узвишеног постаје је организаци-оним дјелом међународног живота обзирењем држава и народа.“

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Моравски и моћ немачких ли-бералаца барон Клуменс упозо-рује, потакнут опозиционалним духом, који се појављује у немачко-либерал-ном тaborу, публициста и друге, који се тиче, да децени не би било добро у опозицији, јер би могла посе-лако остати изолационом. Јако је савјетова-ти, да се иде у опозицију, али она, који су одговорни за судбину „велике стране“, морали би прије арело ува-жити, мада ли се држати тога савје-та. У таквим положајима да је добро сјетити се старо пословице, да је опрезност мати мудрости. Клуменс-ке мисли, како се види, мудрост и опрезност, да се омаи опозиције, јер знаде добро, да има стапоније међо „уладност“ грофа Тафеа према не-мачкој десници.

Руски министар рата генерал Вановски и настоји већ од неке го-дине, да у удаљеним провинцијама руске државе створи самосталне војске. На Кавказу устројава се већ, одакуда је уведена општа служба дужност, самостални војска дивизије од урођеника и унзед тога могу се руске чете премјештати и

према западу. II Тиркески рас-полаже већ с прилично самосталном војском, а сада се има таква војска усторијити и у транскаспјским по-маљама, које је г. 1891. Скобелев освојио и које су се још повећале окупацијом Мерва. Дуж афганске границе има већ стрелачких и коњаничких чета, па се има вије устројити и самостално топиштво.

III па н. о. с. к. м. и. н. и. с. т. а. р. е. т. и. о. имало је ондјех дана конферен-цију, којој приписују напредну важност, јер се је држала одмах пошто поврат-ка министра колонија Мауре на Сан Себастиана. Влада је припремљена за случај, да би настали озбиљнији из-греди. Потархује се, да су немари у Сан Себастиану били припремљени и да је вије револуционаран одбор, који има назити на повољне прилике, да се могу извршити неки не-мари. Важно је савијати, да је укупно учештво баскијских и позитивних агенти. Одбора на обрину у Виктори-ји падио је проглае, потписи од мно-гих угледних грађана, на шпаноски народ, у којем се припоћују различити одговори министра на представке из-ступника Викторије, подишене у про-лећу ове године, те доказује, да мин-истарство није држало ладне ријечи, а па то да не заелује појерена. У Валадолиду била је ондјех дана оп-шта манифестација љубавица против влади. Ради укинућа судишта дошло је у многим мјестима до мањих и ве-ћих изгрета. У Таргони устрчава-ју се селаци плаћати порез, а на неко-јим мјестима Барселоне појавиле су се оружане чете.

Нотс-гиле — у горњем дому на другом читаву одбијена је. Лор-дони су непунили своју пријетњу и одбацили први предлог. Другије се није ни могло очекивати, — поред онако сјајно деједе и убједањих раз-лога лорда Рамберја. Без разлике сви листови признају духонство одбране Рамберјева. Он се ставио на земљи-те помораничисти шмећу довер и гор-њег дома, и обину партија. Често академски изложно је будућу политику Инглеске према Ирекој. Ако опози-ција прими у начелу предлог и влада неће одбити споразум. Горњи дом је господар ситуације. Ако мисли да није довољно предлог исправан може то сада укинути, — и измијенити што хоће. Он сам није матрен поборник Нотс-гиле, али у којој напач најпра-вније ријешене једног тешког пи-тања. Немирна и недовољна Ирска није би могла допринијети нијепану државном, него за Нотс-гиле — на-рочито ово у случају навог рата, у коме инглеска флота не би имала среће. Ирска пак могла би се најбоље бранити, ако јој се даду такве уста-нове, које преки народ за ниједно нађе тражити од непријатеља. Противу предлога усто је лорд Солсбери гово-ром од 1/4 часа. Он је највећим напач-ао на то, да ће се Нотс-гиле-ом спознати положај Инглеске побољшати, — на против, вели он, тада Инглеска губи право контроле над иреком об-лаком. Пошто му је Киберлај одговорно-ла ове приговоре приступило се гла-залу и са 419 гласова противу 41 одбачен је предлог. Сједници горњег доба присуствовали су руски, турски, немачки и американски посланици.

У Угарској се сада највећим интересују напачном послаником на епископе угарске, коју доносимо мало напаче. Нишим читаоцима свогити-ли смо, да је у угарском пар-ламенту било и ријешено питање о цивилном браку. Клерикали обратили су се пачи за савјет. С истријем се очекивала напача посланика. И они је пријави неки дан објављени. С њим ни-јесу задовољни ни клерикали ни либе-рали. „Немсет“ орган либералима — вели: „Клерикали се обратили пачи за барут, а он ни послао са водичу“, — а одмах на тим протестује, што се пачи мјестом у унутрашње ствари

Угарске. „Magyar Hirlap“ гледи у по-сланици атепст на право самоопре-дедења Угарске, а по мишлењу Маг-уар „Magyar“ — а пачи је бачио рукавицу држави. Тако пачи није оправдао на-де што се на нека као образована човјека позвадо. Тешко је то брину-ти средње-ијесковне празне принципе и кокетовати с модерним захтјевицима ци-визације. То је сметало пачи, — те није нишом отворено ни лад патуца-ни клерикал, ни као пристајница савре-мене образованости.

Занимиво је писане јевропског по-мнарства поводом присуности пачу-ског принца код немачких војних ма-невра у Мену и других говора цар-них у Кобленцу, Триери и Мену. Док је носе наравно — говоре неки — да немачке и талијанске новине славо-славље, раздражено пачу о нем фран-цуски а забравуто балгаски, руски и инглески листови. Разумљиво је напошлету и то — додају други — да у Паризу не гледају радо посјет талијанског краљевића у Мену, на при-јепорпу земљишту, — али је сигурно уважења криједно, кад се руско вели-ко новине изјављују, да није био мај-сторак тај посјет, па који је нова берлинска ера завела Италију, кад не-ки инглески листови назире у нем пеку прету одмазде за дипломатски пораз Италије у спору Ангуесморте-шким, и кад „Independence Belge“ оче-то каже, да најновија говори цара Вилхелма не стоје у складу с пого-дним ујеранцима, да жели мир и ред уздржати, пошто они побуљују у пе-пристрани судија сумњу, да Немачка тражи нови сукоб о Француском, — а то да се мора похвалити. Руски листови хваљу држање Француске и свије-тују јој, мека се не даде смеети у сво-јој мир дубинисти и оверности, а одлучио се изјављују против томе, да би само Немачка била заштитница јевропског мира, — јер на миром аду и друго држање.

Инглеска влада именвала је ин-дијским подкарлом Сир Кеириа Нор-мана, гувернера Куесланда, на мјесто лорда Ландедонна, коме истиче перио-да мјесца децембра. Сир Норман од-ликовао се је као војник и као управ-ник у Индији, пошто за тим гуверни-ром Јамајке, а 1888 Куесланда. Не-гово наименовање најбоље се је дојми-ло либералних кругова инглеских.

У Бразилији дошло је овет једном за промјену до побуне. Овај пут по-бунило се је бродовлае против владе, која је заступницима страних власти 7 септембра најавила побуну као и своју одлуку, да ће се бунтовницима опријетити. На челу побуне стоји адми-рал Quintão de Mello, приједни друг још преднијег неколико диктатора мар-шал Фомсео, који је прије три го-дине прии дигао застану побуне про-тив чојскогубивог цара Дон Педра. Адмирал Куестоди има уз са оклоп-паче: Акндабаи, Ренублика и Трајан, и четври ториедичае. Преодоједни ре-публике Пејкото по свој је прилици преузети диктатуру да се опре сима-свама бунтовницима, — али, како јав-љају, вјероватио је, да неће моћи на-пријечити бомбардама Rio de Janeiro по устануцима. Талијански крстани „Do-gali“ добио је заповијед, да крене на Биахије у Рио де Жакенио. Тако ова несретна земља неможе доћи до мира, реда и стајни размишља.

Краљ Леополд белгијски савиши-мирао је 6 септембра нови белгијски устав, који напач отуна у живот. Таче је довршен знаменити реформа-торски рад у белгијском уставном жи-воту, око кога се је водила дуготрај-на и тешка борба. Резултат ове борбе, ревизија устава, смостоји се у краткоу оном: у Белгији се уводи истовремено свеошито изборно право. До сада био је ондје сваки Белгјанин од 26 година, који је на годину изабро 21 франак пореза, изабраник за комору. Од сад бити ће сваки Белгјанин, изабраником

